

Jačanje utjecaja dubinskih analiza rashoda

Brian Finn

Viši analitičar politika, Odjel za javno upravljanje i planiranje proračuna, OECD

5.12.2023.

»» Definicija dubinskih analiza rashoda

Što je dubinska analiza rashoda?

- > Dubinske analize rashoda alati su za sustavnu analizu **postojećih rashoda vlade**.
- > Glavni instrument za prioritizaciju i preraspodjelu rashoda
- > Vladama pružaju sredstvo za održavanje održivosti javnih financija ovakvom sustavnom analizom postojećih rashoda.

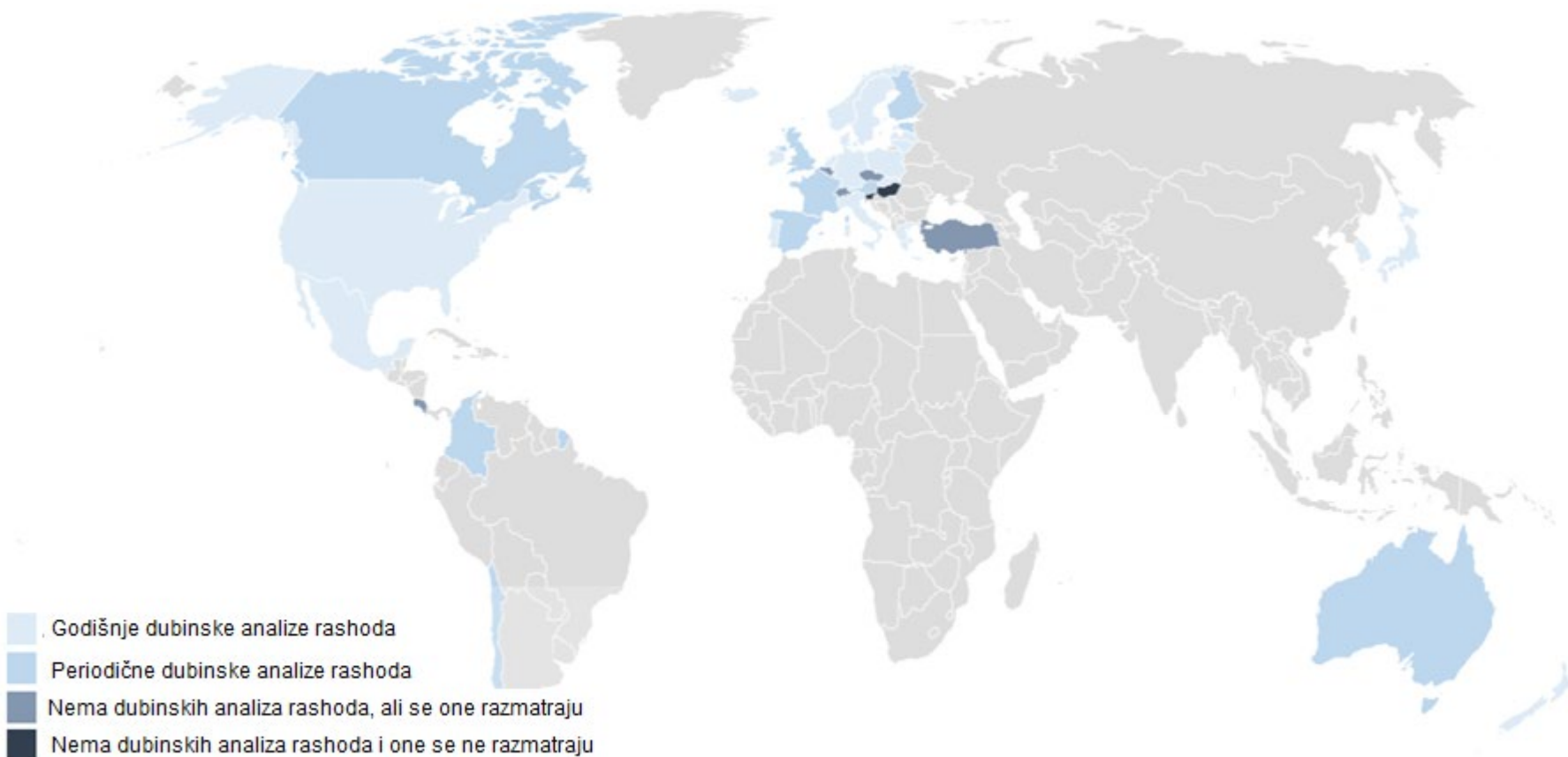
Svrha dubinske analize rashoda

- > Omogućiti vladi upravljanje *ukupnom* razinom rashoda
- > Utvrditi mjere *uštede* ili *preraspodjele*
- > Poboľšati *učinkovitost* u okviru programa i politika

Uporaba dubinskih analiza rashoda u zemljama OECD-a

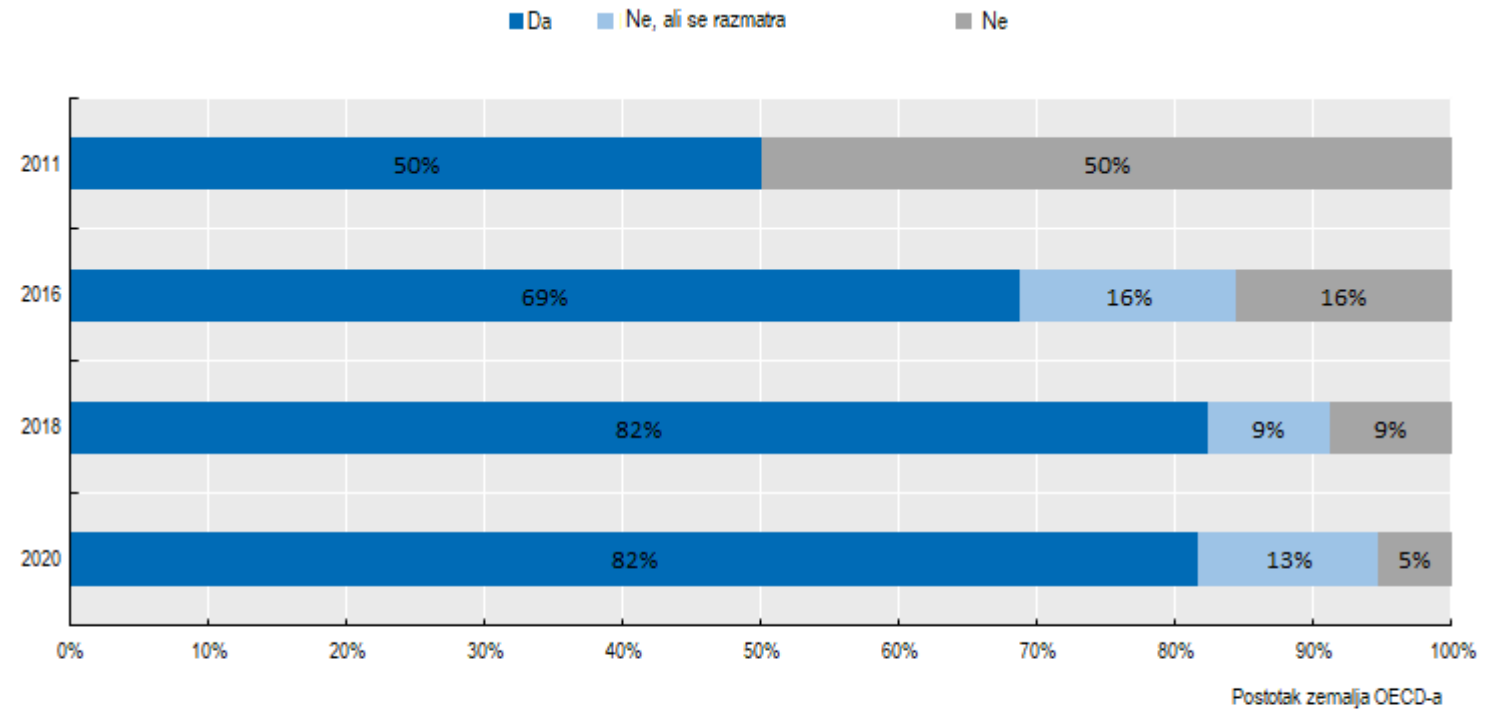
Gotovo sve zemlje članice OECD-a provode dubinske analize rashoda na određeni način

Uobičajene dubinske analize rashoda

- Dubinskim analizama rashoda daju se preporuke o tome kako realocirati sredstva iz postojećih osnovnih zadanih rashoda.
- Broj zemalja OECD-a koje redovito provode dubinske analize rashoda stalno se povećavao od 2011. do 2020.

Izvori: OECD (2011.), Anкета OECD-a o proračunu prema učinku, rezultati za 32 zemlje; OECD (2016.), Anкета OECD-a o proračunu prema učinku, rezultati za 32 zemlje; OECD (2018.), Anкета OECD-a o proračunu prema učinku, rezultati za 34 zemlje; OECD (2020.), OECD Anкета o dubinskim analizama rashoda, rezultati za 38 zemalja.

Potrebne su snažne prakse dubinske analize rashoda

- > Vlade trebaju kritički razmotriti načine **prioritiziranja rashoda i olakšavanja preraspodjele fiskalnih sredstava**
- > Ako se pravilno provedu, dubinske analize rashoda mogu biti važan i koristan alat za **poboljšanje fiskalnih ishoda u narednim godinama**

Zahvaljujući povećanju praksi dubinskih analiza rashoda, zemlje članice OECD-a, vlade su u boljem položaju da se bore s ovim izazovima

Na koji se način dubinske analize rashoda mogu primijeniti za rješavanje predstojećih izazova?

- > Pitanje nije hoće li fiskalna konsolidacija biti potrebna, nego **kada** će se provesti i **kako** je treba dizajnirati
- > Dubinske analize rashoda mogu pomoći vladama u donošenju **bolje informiranih** odluka u pogledu mjera uštede/preraspodjele
- > **Ojačati utjecaj** dubinskih analiza rashoda unapređivanjem postojećih praksi i osiguravanjem da analize imaju ulogu u **donošenju proračunskih odluka**

Jačanje utjecaja dubinskih analiza rashoda

Dubinske analize rashoda odnose se na mali udio proračuna

- › Povećati opseg dubinskih analiza rashoda i analizirati **značajan udio proračuna**
 - › Provesti **sveobuhvatne dubinske analize rashoda** kako bi se analizirala glavna područja potrošnje vlade
- › Obuhvatiti područja politika koja su **prioritet vlade**
- › Uključiti **indikativan cilj ušteda** prilikom provedbe dubinske analize rashoda radi fokusiranja procesa analize

Slabe veze s proračunskim procesom

- › Uskladiti **vremenski okvir** dubinske analize rashoda s proračunskim kalendarom
- › **Redovito** provoditi dubinske analize rashoda kako bi bile sastavni dio proračunskog procesa
- › Zaključiti s mogućnostima/preporukama koje **je moguće provesti u proračunu**
- › Osigurati da se odluke koje su rezultat dubinskih analiza rashoda uzimaju u obzir u okviru **diskusije o proračunu**

Nedostatak interesa/kapaciteta za sudjelovanje u resornim ministarstvima

- › Imati **spremne jasne poticaje** jer oni mogu utjecati na razinu posvećenosti dubinskoj analizi rashoda
- › Unaprijediti **stručnost potrebnu za provedbu dubinskih analiza rashoda** u resornim ministarstvima
- › Podrška koju pružaju **druge ključne zainteresirane strane kao što su IFI-ji, SAI-ji** u pogledu rada na procesu analize
- › Suradivati s **političkim čelnicima** kako bi se osiguralo snažno političko nastojanje

Nedostatak mehanizama monitoringa

- › *Dubinske analize rashoda zahtijevaju mnogo resursa – moraju dati rezultate!*
- › **Pratiti rezultate dubinskih analiza rashoda** kako bi se utvrdio njihov utjecaj
- › Osigurati da se odluke koje su rezultat dubinskih analiza rashoda **provedu u proračunu**
- › Ojačati **srednjoročne okvire** i pristup kvalitetnim **informacijama o učinku**

Zašto je važno jačati dubinske analize rashoda?

Obzirom da će vlade u narednim godinama pripremati odgovore u okviru podrške gospodarskom oporavku, važno je da postoje snažni procesi dubinskih analiza rashoda

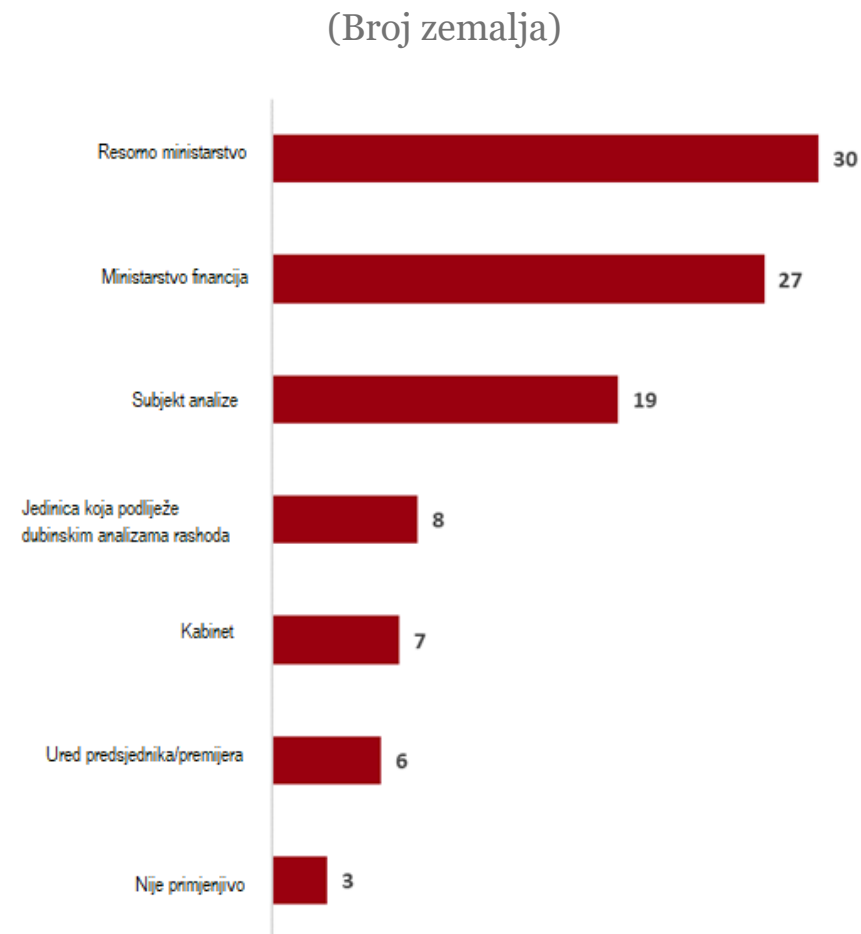
- > Snažne prakse dubinskih analiza rashoda povećavaju **spособnost vlada da donose teške odluke**
- > Sustavna "inventura" i analiza postojećih rashoda za vodit će ka **produktivnijem javnom sektoru**

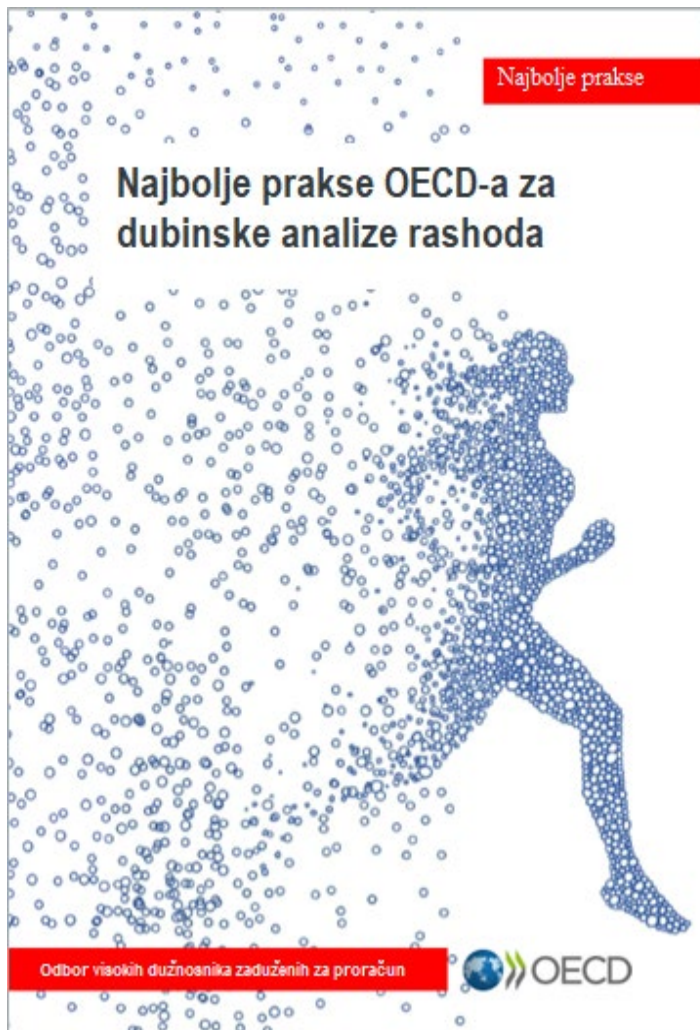
Dubinske analize rashoda

Provedba dubinskih analiza rashoda može uključivati mnogo različitih strana. Broj strana ilustrira opseg sudjelovanja unutar vlade i kompleksnost procesa. Dubinske analize rashoda najbolje funkcioniraju s procesima koji su usklađeni s proračunskim institucijama i postavkama.

Najbolje prakse OECD-a za dubinske analize rashoda

1

Formuliranje jasnih ciljeva i specificiranje opsega dubinskih analiza rashoda

2

Utvrđivanje različitih uloga političke razine i javnih službi u procesu analize

3

Uspostavljanje jasnih aranžmana upravljanja tijekom cjelokupnog procesa analize

4

Osiguravanje usklađenosti s proračunskim procesom

5

Provođenje preporuka na odgovoran i transparentan način

6

Osiguravanje pune transparentnosti izvještaja o dubinskim analizama rashoda i okviru analiza

7

Povremeno ažuriranje okvira dubinske analize rashoda

Hvala!

<https://www.oecd.org/governance/budgeting/spending-reviews/>

Brian.Finn@oecd.org

5.12.2023.

